

Valtuustokysymys mehiläistarhauksen lisäämisestä

Mehiläistarhaus vahvistaa ekosysteemipalveluja, ruokaturvaa ja paikallistaloutta. Noin 75 % viljelykasveista hyötyy hyönteispölytyksestä, ja monien satotasot laskevat ilman riittävää pölyttäjäkantaa. Suomessa luonnonvaraiset pölyttäjät ovat taantuneet elinympäristöjen pirstoutumisen, torjunta-aineiden ja ilmastonmuutoksen vuoksi. Mehiläistarhaus ei korvaa luonnonvaraisia pölyttäjiä, mutta vakauttaa pölytystä kaupungeissa ja maatalousalueilla, joilla luonnonvaraiset kannat ovat heikentyneet.

Pölytyksen vuotuisen arvon on arvioitu olevan Suomessa sadan miljoonan euron suuruusluokkaa. Erityisesti marjantuotanto (mustikka, vadelma, mansikka) hyötyy tarhamehiläisistä. Sään ääri-ilmiöiden lisääntyminen haittaa luonnonpölyttäjien aktiivisuutta. Tarhamehiläiset tasoittavat tätä vaihtelua. Mehiläistarhaus tukee myös huoltovarmuutta.

Kaupungeissa tarhamehiläiset parantavat puistojen, kaupunkiviljelmien ja hedelmäpuiden pölytystä, tukevat viherrakenteen ekologista toimivuutta ja vahvistavat asukkaiden luontosuhdetta ja ympäristötietoisuutta. Monet kaupungit ovatkin jo ottaneet mehiläispesiä osaksi kaupunkiluonnon hoitoa ja ympäristökasvatusta.

Mehiläistarhaus on matalan kynnyksen ala, joka mahdollistaa sivutoimisen yrittäjyyden. Se
Mehiläiset ovat erinomaisia bioindikaattoreita: niiden pesistä voidaan analysoida raskasmetalleja, torjunta-ainejäämiä ja ilmanlaatua. Kaupunkien ympäristöseuranta voi siten hyötyä mehiläispesien tuottamasta datasta.

Espoossa on annettu lupia sijoittaa mehiläispesiä kaupungin maille. Nyt kuitenkin on useille tarhaajille ilmoitettu, että lupaa ei enää myönnetä, koska on otettu käyttöön 90 metrin vähimmäisetäisyys pesistä asuntoihin ja julkisiin palveluihin. Tälle ei ole mitään asiallista perustetta; hyvin tiiviistikin rakennetuilla alueilla on pesiä yksityisillä pihoilla ja katoilla ilman ongelmia (Helsingissä on rajana 10 metrin etäisyys kulkuväylistä, ja päiväkotien, koulujen ja leikkipuistojen läheisyyteen ei pesiä saa sijoittaa). Käytännössä on hyvä välttää muutaman metrin aluetta pesän suuaukon edessä.

Edellä olevaan viitaten kysyn kaupunginhallitukselta, on kaupungin tavoitteena vähentää vai lisätä mehiläistarhausta Espoossa ja olisiko paikallaan laatia mehiläisalan ammattilaisten kanssa ohje tarhojen sijoittamisesta kaupungin omistamalle maalle.

Espoossa 26 päivänä toukokuuta 2026

Jouni Järkijärvi /